

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 612/2015-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. marca 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Rudolfa Tkáčika o sťažnosti [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Černákom, advokátska kancelária, Námestie osloboditeľov 25, Michalovce, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 579/2015 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 15 C 19/2008) takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDACTED] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 612/2015-9 z 1. decembra 2015 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 579/2015 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 15 C 19/2008) (ďalej len „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 23. februára 2007 podal na okresnom súde žalobu o náhradu škody za ublíženie na zdraví, ktorou sa domáhal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 1 015,07 €, t. j. náhrady straty na zárobku, a zaplatenia sumy 34 521,68 € z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia. Okresný súd návrh sťažovateľa zaregistroval pod sp. zn. 15 C 19/2008. Po štyroch rokoch okresný súd rozsudkom z 10. júna 2011 vylúčil návrh sťažovateľa v časti o náhradu za stratu zárobku 1 015,07 € na samostatné konanie, pričom návrh sťažovateľa v časti náhrady z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia zamietol. Sťažovateľ podal proti označenému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 11 Co 165/2014 zo 16. júna 2015 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh sťažovateľa zamietnutý, a druhým výrokom rozhodol o odmietnutí odvolania sťažovateľa proti rozsudku, ktorým súd zmenil uznesenie sp. zn. 15 C 19/2008 z 18. júla 2012 v jeho výroku o vylúčení sumy 719 400 Sk na samostatné konanie tak, že návrh o tomto nároku nevyučuje na samostatné konanie a zostáva predmetom tohto konania. Sťažovateľ namieta, že od podania jeho návrhu 23. februára 2007 uplynulo už viac ako 8 rokov a všeobecné sudy dosiaľ právoplatne nerozhodli o časti jeho nároku, čo u neho vyvoláva dlhodobý stav právnej neistoty. Od vylúčenia časti nároku rozsudkom z 10. júna 2011 na samostatné konanie uplynuli viac ako štyri roky, pričom sťažovateľ tvrdí, že okresný súd odvtedy nevykonal žiaden procesný úkon. Sťažovateľ preto ani nemá vedomosť o tom, pod akou spisovou značkou prebieha v súčasnosti konanie o vylúčenom nároku, a je toho názoru, že v označenom konaní dochádza k zbytočným prieťahom.

Následne ústavný súd 8. januára 2016 vyzval okresný súd na vyjadrenie sa k vecnej stránke prijatej sťažnosti a oznámenie, či súhlasí s upustením od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.

Vyjadrenie okresného súdu bolo ústavnému súdu doručené 12. februára 2016. V jeho prílohe sa nachádzalo vyjadrenie predsedníčky okresného súdu s chronológiou úkonov okresného súdu i účastníkov v napadnutom konaní, z ktorej vyplývajú tieto podstatné skutočnosti:

„... Teda Okresný súd Humenné dáva do pozornosti ústavného súdu, že o nároku na náhradu za stratu na zárobku za obdobie od 1.11.2004 do 28.2.2005 súd rozhodol rozsudkom z 23.11.2007 sp. zn. 15 C 20/2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.1.2008... Teda právny zástupca žalobcu sa dozvedel o tom, že o nároku, ktorý je predmetom ústavnej sťažnosti bolo rozhodnuté dňa 23.11.2007 a to tým, že predmetný rozsudok mu bol doručený dňa 2.1.2008...

Jedinou chybou, ktorá sa v danom prípade stala bolo to, že nárok žalobcu na náhradu straty na zárobku, o ktorom súd rozhodol rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť, neskôr nedopatrením vsunul do výroku rozsudku tak, že ho vylúčil na samostatné konanie. Je však zrejmé, že išlo len o nedopatrenie zo strany súdu, lebo o danom nároku bolo riadne, včas a právoplatne rozhodnuté...

Teda nepreukázalo sa tvrdenie sťažovateľa o tom, že o niektorom z jeho nárokov by okresný súd Humenné nekonal štyri roky.“

Rovnaké skutočnosti týkajúce sa priebehu napadnutého konania zo súdneho spisu, ktorý mu bol zapožičaný a doručený 12. februára 2016, zistil aj ústavný súd.

Predsedníčka okresného súdu v závere svojho vyjadrenia vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

Právny zástupca sťažovateľa v stanovisku doručenom ústavnému súdu 23. marca 2016 súhlasil s upustením od verejného pojednávania vo veci v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 20/02).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 220/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd po preskúmaní dôvodov sťažnosti a návrhu sťažovateľa, ako aj preskúmaní dotknutého súdneho spisu konštatuje, že sťažovateľ zamlčal skutočnosť, že o časti jeho nároku, teda o náhrade straty na zárobku uplatnenej v pôvodnej žalobe v sume 30 580 Sk s príslušenstvom okresný súd právoplatne rozhodol svojím rozsudkom pod sp. zn. 15 C 20/2007 z 23. novembra 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. januára 2008. Pre úplnosť je potrebné dodať, že súčasne okresný súd označeným rozsudkom časť jeho nároku (o náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, pozn.) vylúčil na samostatné konanie, ktorej bola pridelená sp. zn. 15 C 19/2008. Sťažovateľ kópiu tohto označeného rozsudku k sťažnosti nepriložil, jeho existenciu zamlčal a poukázal na to, že okresný súd v jeho veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 15 C 19/2008 z 10. júna 2011, ktorým okrem iného nárok v časti o náhradu straty na zárobku vylúčil na samostatné konanie. V tejto súvislosti predsedníčka okresného súdu priznala pochybenie okresného súdu, ktoré spočívalo v tom, že okresný súd v rozsudku sp. zn. 15 C 19/2008 z 10. júna 2011 zahrnul aj výrok o vylúčení nároku o náhradu straty na zárobku, hoci už o tomto nároku sťažovateľa okresný súd právoplatne rozhodol ešte v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/2007 rozsudkom z 23. novembra 2007. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že okresný súd výrokom rozsudku sp. zn. 15 C 19/2008 z 10. júna 2011 vylúčil na samostatné konanie tú časť nároku sťažovateľa, o ktorej už právoplatne rozhodol. Keďže sťažovateľ napriek uvedenému trval na tom, aby súd rozhodol o nároku vylúčenom na samostatné konanie, a to

podaním z 22. septembra 2015, okresný súd podanie sťažovateľa posúdil ako ďalší nárok a veci prideliť novú sp. zn. 15 C 579/2015 a po vypočutí právneho zástupcu sťažovateľa na pojednávaní konanom 4. decembra 2015, ktorý trval na tom, aby súd rozhodol o náhrade strate na zárobku, okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 15 C 579/2015 z 28. januára 2016 tak, že konanie zastavil z dôvodu, že o tej istej právnej veci právoplatne rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 20/2007 rozsudkom z 23. novembra 2007, ktorý nadobudol v tejto časti právoplatnosť 19. januára 2008.

Vychádzajúc z uvedených zistení ústavný súd konštatuje, že o nároku, v súvislosti s ktorým sťažovateľ namietal porušenie svojich označených práv, bola odstránená jeho právna neistota už označeným rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15 C 20/2007 z 23. novembra 2007, a teda v čase doručenia jeho sťažnosti už k zbytočným prieťahom v súvislosti s týmto uplatneným nárokom žalobou doručenou okresnému súdu 23. februára 2007 zjavne nemohlo dochádzať, preto ústavný súd sťažnosti vyhovieť nemohol. Pokiaľ ide chybný výrok rozsudku okresného súdu sp. zn. 15 C 19/2008 z 10. júna 2011 „o vylúčení nároku v časti o náhradu straty na zárobku na samostatné konanie“, toto pochybenie súdu nemá súvis s právnou neistotou, v ktorej sa sťažovateľ údajne nachádzal v súvislosti s jeho nárokom uplatneným žalobou doručenou okresnému súdu 23. februára 2007 tak, ako to tvrdil v sťažnosti. Pokiaľ ide o podanie sťažovateľa z 22. septembra 2015, ktorým sa sťažovateľ domáhal toho, aby súd rozhodol o náhrade straty na zárobku, okresný súd správne vec vyhodnotil ako nový návrh a zaregistroval pod sp. zn. 15 C 579/2015, keďže o všetkých nárokoch uplatnených pôvodnou žalobou už právoplatne rozhodol. V súvislosti s týmto ďalším nárokom sťažovateľa vedeným na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 579/2015, taktiež vzhľadom na doterajšiu dĺžku napadnutého konania je vylúčené, že došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

Ústavný súd vychádzajúc z uvedených zistení sťažnosti sťažovateľa nevyhovel.

Keďže ústavný súd sťažnosti nevyhovel, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami a návrhmi, ktoré v nej sťažovateľ nastolil.

Na základe uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016